

UTSTÄLLNINGSKOLLEGIET

C6: STÄMPELMÄRKEN

Specialreglemente (SREV)

1. Bedömda utställningar

I överensstämmelse med artikel 1.4 i FIP:s allmänna reglemente för bedömning av exponat vid FIP-utställningar (GREV), utgör detta specialreglemente ett komplement till det allmänna reglementet att användas vid bedömning av stämpelmärkesexponat. Se också Riktlinjerna till detta reglemente.

2. Bedömda exponat

2.1

Ett stämpelmärkesexponat omfattar reliefpräglade, tilltryckta eller lösa skatte-, avgifts- eller kreditmärken, utgivna eller sanktionerade av statlig, kommunal eller annan myndighet.

Sådana exponat kan visa en eller flera typer av sådana märken, och när så är lämpligt förklara, och i varje fall ge lämplig hänvisning till skälen för, och om nödvändigt reglerna för tjänsterna. Även användandet för andra ändamål ska tas i beaktande.

2.2 Skattemärken

Märken utgivna för betalning av, eller som markering av angelägenheter med anknytning till betalning av eller befrielse från skatt, uttaxering eller annan fiskal pålaga eller avgift är ”skattemärken”.

2.3 Avgiftsmärken

Märken, vars ändamål är att registrera betalning av eller befrielse från en avgift, för vilken någon tjänst ska erhållas eller har erhållits, är ”avgiftsmärken”.

2.4 Kreditmärken

Märken som utgetts för att ange någon finansiell eller fiskal förmån för köparen, dennes huvudman eller befullmäktigade, är ”kreditmärken”.

3. Principer för exponatet

3.1

Ett stämpelmärkesexponat består av obegagnade eller begagnade reliefpräglade, tilltryckta eller lösa stämpelmärken. Om de visas på dokument, ska dessa dokument presenteras så att de klart illustrerar den tillämpliga tjänsten. Exponatet kan exempelvis innehålla objekt som:

1. Registrering av handlingar eller dokument
2. Allmän stämpelbeläggning
3. Juridiska eller domstolsärenden
4. Ägarbyte av fast eller lös egendom
5. Kvitton
6. Dokumentation
7. Myndighetstjänster
8. Räkningar
9. Avgiftsmärken
10. Fonder
11. Försäkringar och försäkringsbrev
12. Konsulära tjänster
13. Inspektioner
14. Vikt och mått
15. Licenser
16. Frimärken använda som stämpelmärken, eller stämpelmärken använda som porto
17. Andra kategorier av stämpelmärken.

Planen eller exponatets idé ska visas i en inledande beskrivning (GREV artikel 3.4).

3.2

Ett stämpelmärkesexponat kan, om dess helhet förbättras, innefatta:

1. Essäer, provtryck av godkända eller icke godkända förslag.
2. Legala dokument eller postala brev om i tillämpliga fall
3. Varianter av alla slag, inklusive vattenmärken, tandningar, papper och tryck
4. Kartor, trycksaker, förordningar och liknande tillhörande material.

Sådana objekt måste ha en direkt anknytning till den fiskala tjänst som behandlas i exponatet (GREV artikel 3.4).

4. Regler för bedömning av exponat

Se GREV artikel 4.

Kunskaper (GREV artikel 4.5)

Ett stämpelmärkesexponat kan kräva eller medge mer kommentarer och förklaringar än jämförbara postala exponat, men denna text måste vara kortfattad och klar.

5. Jurybedömning av exponaten

5.1

Stämpelmärkesexponat ska bedömas av erkända specialister på detta område och i enlighet med del V (artikel 31 – 47) av GREX (GREV artikel 5.1).

5.2

För stämpelexponat ska nedan angivna relativa tal leda juryn fram till en väl avvägd bedömning av exponatet (GREV artikel 5.2)

Exponatets bearbetning och betydelse	30
Kunskap och forskning	35
Kvalitet och sällsynthet	30
Presentation	5
Totalt	100

6. Avslutande bestämmelser

6.1

I händelse av olikheter i texten beroende på översättningen, ska den engelska texten gälla.

6.2

Detta specialreglemente för bedömning av stämpelmärkesexponat vid FIP-utställningar har godkänts av den 60:e FIP-kongressen den 25 november 1991 i Tokyo. De trädde i kraft den 25 november 1991 och gäller för de utställningar som fått FIP:s patronage, auspicier eller stöd efter detta datum.

STÄMPELMÄRKEN

Riktlinjer till SREV

1. Bedömda utställningar

1.1

Avsikten med dessa Riktlinjer är att de ska användas som anvisningar för tillämpandet av SREV för exponat av stämpelmärken.

1.2

De allmänna principer som anges i SREV utgör det grundläggande ramverket, men klara och förnuftiga tillägg kommer att visas för att demonstrera stämpelmärkesfilateli och dess bearbetning inom ett exponat.

2. Principer för exponatets uppbyggnad

2.1

Vanligen visar ett exponat inom stämpelmärkesfilatelin:

2.2

ostämplade eller stämplade stämpelmärken från en speciell statlig, kommunal eller lokal myndighet, beskrivande skälet för utgivningen eller användningen och visande dess utveckling;

2.3

tidpunkter för deras användning och återkallande, varför och om de ersattes;

2.4

tryckmetoder, papperstyper, essäer, provtryck, varianter om de passar in i temat eller presentationen;

2.5

geografisk eller kronologisk utveckling inom ett land, kontinent eller täckande hela världen, där exponatet betonar ändamålet med den fiskala användningen;

2.6

dokument med reliefpräglade, tilltryckta eller lösa stämpelmärken som tydligt visar och förklarar regler, betalda belopp och/eller skälet till dokumentet.

3. Principer för exponatet

3.1 Plan

Alla stämpelmärkesexponat måste ha en inledande plan som visar exponatets uppbyggnad och utställarens avsikter med detta. Exponatet ska ha en titel som överensstämmer med planens innehåll. Planen bör också användas för att ge relevant information om ämnet och för att visa på områden med egen forskning. Den bör också innehålla en kort lista över använda källdokument. Juryn kommer att använda denna information för att bedöma det visade materialet i förhållande till den målsättning som utställaren angett i introduktion och plan. Om exponatet omfattar mer än fem ramar eller om stämpelmärken från flera länder visas, kan en andra inledande sida vara nödvändig.

Exponatet ska klart visa temat så som det presenterats i inledningen.

Det måste framhållas att kompletta stämpelmärkessamlingar inte existerar från flertalet länder och att därför bör exponat av stämpelmärken bedömas mer enligt deras relativa filatelistiska betydelse än enligt deras kompletthet.

3.2

GREVs artikel 4 gäller.

4. Regler för bedömning av exponat

4.1 Bearbetning och betydelse

Av 30 möjliga poäng ska vid stämpelmärkesexponat 20 avses för bearbetning. Detta på grund av att utarbetandet är vitalt för visandet av sammanhangen vid stämpelmärkesexponat.

4.2

Ett stämpelmärkesexponat kan kräva en annan bearbetning än ett traditionellt eller post-historiskt exponat. Frimärken är, med få undantag, utgivna endast för betalning av porton medan stämpelmärken kan användas för betalningar för en rad olika ändamål. Därför har ett stämpelmärkesexponat större möjligheter till kreativa bearbetningar, vilket man också bör förvänta sig. Till exempel bör uppvisandet av stämpelmärken enligt någon av de i artikel 3.1 i SREV angivna kategorierna anses som en godkänd tillämpning och i enlighet med Riktlinjerna om det, trots att märkena kommer från olika länder, visas att de har utgivits för samma ändamål eller att märkena har likartade kännemärken ifråga om utseende eller produktion.

Inom smalare områden av specialisering ska exponat som behandlar plåtning av märken eller felaktigheter, som har uppstått under produktionen av märkena, behandlas på samma sätt som liknande frimärkesexponat, men ska aldrig betraktas som motivexponat.

4.3

Så ofta som det är möjligt ska exponatet illustrera, eller åtminstone förklara, användningen. Icke-stämpelmärkesmaterial ska normalt undvikas. Dess användning ska vanligen betraktas som korrekt endast om det förbättrar eller framhäver exponatets tema på ett klart skönjbart sätt.

4.4

Betydelse är mer subjektivt för utställaren. Vi föreslår upp till 10 poäng. Vad som är betydelsefullt för utställaren kan vara mindre betydelsefullt för stämpelmärkesfilatelin. Att visa ”bi”-märken, konsulära märken eller vapenlicenser kan vara värt 5 poäng för betydelse, men bearbetningen av ett sådant exponat kan vara så förträfflig att den kan nå 20 poäng.

5. Kunskap och forskning

5.1

Det kan konstateras att till skillnad mot litteratur om frimärken, så finns det mycket lite skrivet om stämpelmärken under de senaste 60-70 åren. Av de 35 poäng som är tillgängliga under denna rubrik måste tilldelade poäng bero på mängden tillgängligt forskningsmaterial. Utan avdrag av poäng på grund av bristande forskning när det finns en avsevärd mängd litteratur om valt ämne, ska exponatet bedömas efter beskrivningarna på varje blad i förhållande till vad som är känt och tillgängligt i existerande litteratur och vilken, om någon, ny information som ges. Till exempel, vid visandet av avräkningsnotor, bör tilläggforskning om tariffer i relation till värde vara ett plus. Förklaring av det mindre uppenbara och en referens till källor, regler och föreskrifter som tillägg till skälet för transaktionen eller tjänsten, för vilken avgiften betalades, ska höja poängen. Men dessa uppgifter är inte tillgängliga för alla länder. Kunskap och forskning måste därför betraktas tillsammans, men att allmän kunskap inte ska ges mindre än 20 av de tillgängliga 35 poängen.

Observera: Utom för ett fåtal länder, har samlarna begränsade kunskaper på grund av omodern litteratur och det kommer troligtvis att ta ett eller två årtionden för ett fåtal intresserade forskare att ta fram bra och uppdaterade handböcker samt kataloger om stämpelmärken.

6. Kvalitet och sällsynthet

6.1

Många stämpelmärken är betydligt sällsyntare än frimärken, men de blev ofta skadade på grund av det sätt de användes. När de användes som förslutning, t.ex. öl- och tobaksmärken, blev de sönderrivna. Andra, t.ex. stämpelmärken från indiska småstater, blev oftast hållslagna när de fästes på dokument. Några klipptes, nålades eller häftades. För dessa är god kvalitet sällsynt. Därför bör inte poängavdrag göras för begränsade skador på använda märken. Ett sådant kan vara mycket sällsynt eller t.o.m. det enda kända exemplaret.

6.2

Poängen för kvalitet bör vara maximum 10.

6.3

För stämpelmärken är sällsyntheten en central och viktig faktor. Den har sällan något samband med pris eller värde. Vissa stämpelmärken är dyra att köpa men inte sällsynta. Å andra sidan är många stämpelmärken mycket vanliga och bör inte ges poäng för sällsynthet. Sällsyntheten kan ge upp till 20 poäng och om exponatet visar stämpelmärken från ett land som har lite eller ingen litteratur, kan användandet av orden "Ett eller två exemplar kända" vara acceptabelt och praktiskt. När specialiserade stämpelmärken visas kan referenser till en katalog (om en sådan existerar och är relevant) vara till hjälp. Sällsynthet baseras på fakta, och när fakta en gång är fastställda, kan kvalitén bedömas i ljuset av dessa fakta.

7. Presentation

7.1

En god presentation är mycket viktig. Exponatet ska tilltala ögat och varje blad i varje ram ska bidra till dess balans. Övrigt, som kan bero på speciella regler för ramar och bladstorlek, lämnas till utställarens avgörande.

7.2

Begränsa texten till det väsentliga, men ge all viktig information.